

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 02.10.2020 №КПУМ/19-20)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ДИТЯЧІ ЗАКЛАДИ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ"
2.03.12.01**

електронна пошта:	O.Senik@ukrstat.gov.ua
телефон:	(044) 287-33-45
керівник державного статистичного спостереження:	Сеник О. О.

м. Київ – 2020

Зміст

1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність	4
2.2. Точність	5
2.3. Своєчасність та пунктуальність	5
2.4. Доступність та зрозумілість.....	6
2.5. Послідовність та зіставність.....	7
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	7
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	8
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	8
3. Заключна частина.....	9

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів державного статистичного спостереження за конкретний період, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної інформації, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держстату від 17.08.2018 № 170.

Метою проведення державного статистичного спостереження "Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку (далі – ДСС, спостереження) є формування статистичної інформації щодо характеристик дитячих закладів оздоровлення та відпочинку та кількості оздоровлених у них дітей для інформаційного забезпечення потреб користувачів.

Спостереження щодо дитячих оздоровчих закладів (таборів) започатковане у 50-х роках ХХ століття для потреб інформаційного забезпечення органів державної влади та місцевого самоврядування для прийняття ними рішень, пов'язаних з оздоровленням та відпочинком дітей. У сучасному вигляді ДСС запроваджено у 2009 році.

Спостереження відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 2.03 "Економічна діяльність" за тематикою статистичного виробництва 2.03.12 "Туризм".

Нормативно-правовою основою проведення ДСС є Закони України "Про державну статистику", "Про оздоровлення та відпочинок дітей", щорічний план державних статистичних спостережень, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України.

Спостереження проводиться відповідно до Методологічних положень зі статистики туризму (далі – Методологічні положення), затверджених наказом Держкомстату від 23.12.2011 № 372 зі змінами, внесеними наказом Держстату від 30.01.2019 № 39 та розміщених на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Туризм".

Джерелом інформації ДСС є дані, отримані від респондентів за формою № 1-от (один раз на рік) "Звіт дитячого закладу оздоровлення та відпочинку за літо 20__ року" (далі – форма № 1-от (один раз на рік)), яка розміщена на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Для респондентів"/"Альбом форм державних статистичних спостережень"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Туризм".

Основні статистичні продукти, в яких оприлюднюються дані ДСС, розміщуються на офіційному вебсайті Держстату:

статистична інформація "Оздоровлення дітей у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку влітку", "Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку" – в розділі "Статистична інформація"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Туризм";

статистичні збірники "Статистичний щорічник України" та "Регіони України" – в розділі "Статистична інформація"/"Публікації"/"Економічна статистика"/"Багатогалузева статистична інформація"/"Комплексна статистика" та "Регіональна статистика".

Інформація за результатами ДСС також поширюється територіальними органами Держстату.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

Державне статистичне спостереження проводиться для потреб інформаційного забезпечення аналізу сфери оздоровлення та відпочинку дітей, складання допоміжного (сателітного) рахунку туризму.

Основними статистичними показниками державного статистичного спостереження є показники щодо:

кількості дитячих закладів оздоровлення та відпочинку;

кількості місць у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку;

кількості дітей, які перебували у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку влітку;

загальної вартості перебування дітей у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку;

середньої вартості одного людино-дня перебування дитини у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку;

загальної кількості людино-днів, проведених дітьми у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку;

середньооблікової кількості штатних працівників дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.

Спостереження охоплює підприємства, які здійснюють діяльність засобів розміщування на період відпустки та іншого тимчасового проживання.

Одиницею ДСС є місцева одиниця за видом економічної діяльності.

Респондентами ДСС є юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб.

Спостереження проводиться на суцільній основі з періодичністю один раз на рік.

При проведенні ДСС використовують Класифікацію видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ)

Результати державного статистичного спостереження за всіма показниками узагальнюються у таких розрізах:

на державному рівні: по країні в цілому й у розрізі регіонів;

на регіональному рівні: в цілому по регіону.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Відповідно до Методологічних положень спостереження проводиться шляхом збору даних безпосередньо від респондентів.

Сукупність одиниць, яка залучається до проведення ДСС і на яку поширюється подання форми № 1-от (один раз на рік), а також перелік респондентів ДСС щорічно формуються на державному рівні.

Формування генеральної сукупності одиниць ДСС здійснюється на основі Реєстру статистичних одиниць (у частині статистичного реєстру підприємств) та включає одиниці, які є активними станом на 01 серпня поточного року та відповідають критеріям, визначеним Методологічними положеннями.

До сукупності одиниць ДСС включаються місцеві одиниці, види економічної діяльності яких за КВЕД належать до класів: 55.20 "Діяльність засобів розміщування на період відпустки та іншого тимчасового проживання", 55.90 "Діяльність інших засобів тимчасового розміщування".

Для забезпечення точності даних, зокрема, застосовується контроль рівня надання звітів респондентами, охопленими ДСС, та аналіз причин їх ненадання. Рівень надання звітів респондентами становить 96%, а основними причинами їх ненадання є виникнення надзвичайних та непереборних обставин, припинення або тимчасове призупинення діяльності. Неотримання звітів із зазначених причин не впливає на результати ДСС. Таким чином, метод компенсації відсутніх даних не застосовується.

При контролі результатів ДСС здійснюється аналіз даних у часі (динаміка показника за останні 3 роки), аналіз даних у просторі (по регіонах).

Перегляд даних за результатами проведення ДСС не здійснюється.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни оприлюднення статистичної інформації за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень, який щорічно затверджується Кабінетом Міністрів України.

Для зручності користувачів на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Діяльність"/"Плани та графіки" розміщено Каталог статистичних публікацій, а також Календар оприлюднення інформації, де зазначені відповідні дати

оприлюднення статистичних продуктів.

Збір, обробка, аналіз і поширення даних щодо діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку здійснюється у такі терміни:

	Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
Форма № 1-от (один раз на рік))	після завершення роботи закладу, не пізніше 1 вересня	02 вересня - 15 жовтня	16 жовтня - 28 жовтня	30 жовтня

Статистична інформація за результатами ДСС оприлюднюється у визначені терміни, випадків порушення термінів оприлюднення статистичних продуктів не було.

Запити користувачів щодо надання інформації задовольняються у терміни, передбачені Законом України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Метадані ДСС розміщені на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Діяльність Служби"/"Статистичні спостереження"/"Метаописи державних статистичних спостережень".

Результати спостереження розміщуються у вільному доступі у форматах (*.doc, *.xls, *.pdf) на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у вигляді статистичної інформації та надаються користувачам засобами електронного зв'язку на підставі їхніх запитів.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів ДСС, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601

телефон: (044) 287–33–45;

електронна пошта: O.Senik@ukrstat.gov.ua, office@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: 287–06–72, факс 235–37–39;

електронна пошта: el.zapyt@ukrstat.gov.ua.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки в державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або по регіонах, або за іншими сферами діяльності.

Спостереження передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), одиниць спостереження, генеральної сукупності, звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних.

Методологія формування показників спостереження щодо діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку не зазнавала змін і дозволяє проводити їх порівняння з періодичністю один раз на рік у динаміці з 2009 року.

Результати ДСС частково узгоджуються із показниками ДСС "Колективні засоби розміщування", оскільки охоплюють відповідні підприємства за КВЕД 55.20 та 55.90, зокрема щодо кількості місць у закладі.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Користувачами інформації, отриманої за результатами ДСС, є органи державної влади та місцевого самоврядування, бізнес (підприємства, установи та організації), науковці та дослідники, засоби масової інформації, громадяни.

Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення рівня задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації щодо діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, яка наводиться у статистичному бюлетені "Оздоровлення дітей у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку влітку", аналогічних статистичних продуктах територіальних органів Держстату, а також визначення оцінки якості зазначеної статистичної інформації.

Згідно з результатами анкетного опитування користувачів 69% опитаних зазначили, що використовують у своїй діяльності статистичну інформацію щодо показників діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, розміщену на офіційних вебсайтах Держстату та територіальних органів державної статистики.

72% опитаних користуються лише даними органів державної статистики і не отримують інформацію з тематики опитування з інших джерел.

70% опитаних дали оцінку "Добре" системі основних показників діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.

Переважна більшість користувачів дали оцінку "добре" за всіма критеріями якості даних щодо основних показників діяльності колективних засобів розміщування. При цьому найбільш важливим критерієм користувачі

визначили "Точність/Надійність", на другому місці – "Відповідність/Релевантність", на третьому – "Доступність та Зрозумілість/Ясність".

70% опитаних дали позитивну оцінку інформаційній підтримці з тематики опитування.

Більш детальна інформація про результати проведення анкетного опитування наводиться в повідомленні для користувачів, розміщеному на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 № 149.

У цілому по Україні значення показника звітного навантаження на респондентів у 2019 році, порівняно з 2018 роком, за формою № 1-от (один раз на рік) збільшилося у 3 рази за рахунок збільшення кількості респондентів (за даними матриці участі респондентів у державних статистичних спостереженнях, зважаючи на зміни методологічного підходу щодо визначення респондента у сукупностях та, відповідно, у матриці участі респондентів у ДСС).

За результатами анкетного опитування для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення форми № 1-от (один раз на рік) становлять 2 год 39 хв. Більшості з числа опитаних респондентів (79%) було нескладно зрозуміти роз'яснення та зміст показників, підготувати інформацію та заповнити форму. Індекс задоволеності респондентів за формою № 1-от (один раз на рік) становить 90% (при середньому значенні цього показника за формами державних статистичних спостережень 87%).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачено подання електронного звіту. Кількість респондентів, які подають звіти за формою № 1-от (один раз на рік) в електронному вигляді, залишається незначною. Частка звітів, отриманих в електронному вигляді за цією формою за останній рік, становила 11,2%.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС.

Забезпечення статистичної конфіденційності здійснюється відповідно до вимог Закону України "Про державну статистику", Закону України "Про інформацію", Закону України "Про доступ до публічної інформації", з

урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики та міжнародними стандартами.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації отримана за результатами цього ДСС статистична інформація використовується виключно для статистичних цілей та надається користувачам у зведеному знеособленому вигляді.

При проведенні ДСС перевірка статистичної конфіденційності здійснюється для кожного статистичного показника.

Загроза розкриття первинних даних визначається за правилами порогового значення та домінанти, встановленими вищезазначеними Методологічними положеннями.

Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих даних є неоприлюднення вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

3. Заключна частина

З огляду на те, що в європейській статистиці відсутня практика збору даних щодо діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, з метою оптимізації використання державних коштів та зменшення звітного навантаження на респондентів, форма державного статистичного спостереження № 1-от (один раз на рік) "Звіт дитячого закладу оздоровлення та відпочинку за літо 20__ року" була скасована наказом Держстату від 27.08.2020 № 261, починаючи зі звіту за 2020 рік. Зазначений наказ розміщено на офіційному вебсайті Держстату у розділі "Документи"/"Нормативні та нормативно-правові акти Держстату"/"2020 рік".

Оскільки предмет спостереження не є властивим для вивчення статистичними методами, спільно з Міністерством соціальної політики України опрацьовується можливість запровадження адміністративної звітності на заміну державного статистичного спостереження "Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку".